I SESJA XII WZD REGIONU MAŁOPOLSKIEGO | „SOLIDARNI W SPORCIE 2025”

„SOLIDARNOŚĆ” O KOLEI | OGÓLNOPOLSKA MANIFESTACJA PRZECIWKO „ZIELONEMU ŁADOWI”

egzemplarz bezpłatny

dwumiesięcznik

RM NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

SERWIS INFORMACYJNY

Solidarność MAŁOPOLSKA

kwiecień–maj 2026

nr 4–5 (829-830)

ISSN 1507-0875

IDZIEMY PO REFERENDUM

ws.

ZIELONEGO ŁADU

WSPIERAMY INICJATYWĘ REFERENDALNĄ PREZYDENTA RP!

www.solidarnosc.krakow.pl

NIEZALEŻNY SAMORZĄDNY ZWIĄZEK ZAWODOWY

Solidarność

Przewodniczący Komisji Krajowej
Piotr Duda

Gdańsk, 22 maja 2026 r.

Szanowni Członkowie i Sympatycy Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”!

Z całego serca dziękuję Wam za obecność na środowej demonstracji w Warszawie. Składam podziękowania każdej osobie, która wzięła udział w tym wydarzeniu, pokazując, że sprawy pracowników, polskich rodzin i przyszłości naszego kraju nie są jej obojętne. Wasze zaangażowanie jest dowodem odpowiedzialności, odwagi i determinacji w walce o godne życie, bezpieczeństwo miejsc pracy oraz szacunek dla ludzi pracy.

Szczególne słowa podziękowania kieruję do wszystkich osób zaangażowanych w organizację demonstracji oraz do służb porządkowych, które jak zwykle zadbały o to, by każdy uczestnik wczorajszego wydarzenia był bezpieczny. Dziękuję również funkcjonariuszom policji za profesjonalizm, odpowiedzialność i współpracę podczas całego wydarzenia.

Demonstracja pokazała, że siła związku tkwi we wspólnocie, wzajemnym wsparciu i jedności. Udowodniliśmy, że gdy jesteśmy razem, stanowimy ogromną siłę, której nie można lekceważyć.

Polskie społeczeństwo obudziło się i rządzący dokładnie o tym wiedzą. Boją się naszej siły, determinacji i tego, że jesteśmy razem, a najlepszym dowodem na ich strach jest milczenie Donalda Tuska na temat środowego wydarzenia. I dobrze, niech wiedzą, że nie da się nas już powstrzymać. Ich strach napędza nas tylko do dalszego działania.

Dlatego, dziękując za dotychczasowe zaangażowanie, proszę jednocześnie o więcej. To dopiero początek drogi. Tylko wspólnie jesteśmy w stanie przeciwstawić się zagrożeniom i zawalczyć o nasze wspólne postulaty. Potrzebujemy jednak dalszego wzajemnego wsparcia, odpowiedzialności i gotowości do wspólnego działania.

Solidarność od zawsze była siłą ludzi zjednoczonych wokół wspólnych wartości i wspólnego celu. Dziś ta jedność ma szczególne znaczenie. Naszą siłą jest solidarność, wzajemne wsparcie i przekonanie, że razem możemy więcej.

Szczęść Boże!

SERWIS INFORMACYJNY
Wydawca: Region Małopolski NSZZ „Solidarność”.
Redaguje zespół: Agata Łyko, Anna Maciasz, Adam Zyzman.
Skład: Joanna Furtak.
Druk: Ekodruk s.c. Nakład 1000.
Adres redakcji: Pl. Szczepański 5, 31-011 Kraków, tel.: 12 428 76 66, e-mail: sekretarz@solidarnosc.krakow.pl, ISSN 1507-0875.
Uwaga! Redakcja zastrzega sobie prawo wprowadzania zmian w materiałach niezamówionych oraz nie gwarantuje zamieszczenia tekstów autorskich przekazanych w formie nieczytelnej.
Numer zamknięto 22 maja 2026 r.
Zapraszamy na stronę internetową: www.solidarnosc.krakow.pl

Spis treści:

Obradowała I Sesja XII Walnego Zebrania Delegatów Regionu Małopolskiego 3
Stanowiska I Sesji XII WZD Regionu Małopolskiego 8
Ogólnopolska inicjatywa „Solidarności” ws. referendum o „Zielonym Ładzie” 10
„Solidarność” o kolei 12
Marsz „Razem dla Polski i Polaków” w Nowym Sączu 14
Reforma stażu pracy wchodzi do firm prywatnych 17
Wręczono statuetki „Solidarni w Sporcie 2025” 18
Stowarzyszenie „Klub Dam i Kawalerów Krzyża Wolności i Solidarności” 21
Ogólnopolska manifestacja przeciwko „Zielonemu Ładowi” 22

OBRADOWAŁA I SESJA XII WZD REGIONU MAŁOPOLSKIEGO

17 kwietnia w Krakowie odbyła się I Sesja XII Walnego Zebrania Delegatów Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność”.

Obrady poprzedziła msza św. dla uczestników Zjazdu odprawiona w intencji pomyślności obrad i błogosławieństwa dla naszej Ojczyzny, odprawiona w pobliskim kościele klasztoru Karmelitów Bosych p.w. św. Józefa. Mszę św. koncelebrowali kapelani lokalnych oddziałów Związku pod przewodnictwem nowego duszpasterza ludzi pracy w archidiecezji krakowskiej ks. dra Ryszarda Barańskiego, który w imieniu ks. kardynała Grzegorza Rysia wygłosił też homilię. W swym wystąpieniu kapłan zwrócił uwagę na rolę solidarności w życiu społecznym – zarówno tej międzyludzkiej, opartej na wzajemnym wspieraniu się, jak i solidarności w strukturach organizacyjnych Związku, którego potrzeba istnienia i działalności staje się coraz bardziej widoczna w czasach, gdy coraz więcej osób traci zatrudnienie, a koszty utrzymania rosną wręcz w galopującym tempie.

Same obrady WZD odbywały się w sali sportowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Po powitaniu gości przybyłych na obrady, głos zabrał zastępca przewodniczącego Związku Piotra Dudy, skarbnik Jerzy Jaworski. W swym wystąpieniu przypomniał w skrócie działania Związku w ostatnich latach podkreślając, że w trakcie dwóch kadencji Zjednoczonej Prawicy udało się

wywalczyć wiele ważnych spraw dla pracowników. – *Jedyne, co nam nie wyszło to emerytury stażowe, co nie znaczy, że zrezygnujemy z tego postulatu* – zapowiadał Jerzy Jaworski.

Wiceprzewodniczący Związku podkreślał, że wiele spraw udało się załatwić dzięki podpisaniu przez Związek porozumienia z poprzednim prezydentem Polski, Andrzejem Dudą, którego przychylność dla inicjatyw propracowniczych pozwalała przeforsowywać wiele ważnych rozwiązań. Dlatego też obawiano się o to, jak ułoży się współpraca z jego następcą i mimo, że w Komisji Krajowej były wątpliwości, co do szans Karola Nawrockiego. – *Ostateczną decyzję w tej sprawie podjął Piotr Duda i okazało się, że podpisanie wzajemnego porozumienia z kandydatem pomogło mu wygrać wybory, a dzięki temu mamy gwarancje ze strony prezydenta Karola Nawrockiego, że nie podpisze ustaw, które godziłyby w interesy pracownicze* – mówił Skarbnik Związku.

Jerzy Jaworski zwrócił uwagę, że w przestrzeni społecznej kraju wygląda nieraz, jakby „Solidarność” była jedyną organizacją związkową, która dba o interesy pracownicze. Szczególnie cierpkie słowa skierowane były pod adresem OPZZ – *„(…) który potrafił po wywalczeniu realizacji naszych*

postulatów, rzucać hasła typu „Presja ma sens”, jakby to była jego zasługa. Szkoda, że my nie możemy się tak podpisać pod cudzymi sukcesami, bo takich po prostu nie ma. W kraju dzieje się coraz gorzej, a trudno wskazać akcje protestacyjne będące inicjatywą tylko tej centrali związkowej. Wygląda na to, że lewicowa organizacja związkowa ogranicza się tylko do celebrowania sukcesu posiadania przez te środowiska swojego marszałka Sejmu!”.

Zastępca przewodniczącego Komisji Krajowej zwrócił też uwagę na inicjatywę organizacji manifestacji związkowych przeciwko pogarszającej się sytuacji społecznej i gospodarczej w kraju. – *Na razie są to manifestacje regionalne i branżowe, ale na 20 maja planowana jest w Warszawie manifestacja ogólnokrajowa* – mówił Jerzy Jaworski podkreślając sukces frekwencyjny manifestacji małopolskiej zorganizowanej w kwietniu w Nowym Sączu.

Po wystąpieniu przedstawiciela Komisji Krajowej, przewodniczący Komisji Mandatowej ogłosił ważność trwających obrad walnego zebrania.

W dalszej części obrad WZD wysłuchało sprawozdania z działalności Zarządu Regionu, złożonego przez przewodniczącego Tomasza Zaborowskiego.

Przewodniczący Regionu apelował m.in. do zebranych delegatów o jak najliczniejszy udział naszych członków w manifestacji planowanej na 20 maja, która ma poprzeć prezydencki projekt uchwały Senatu w sprawie rozpisania referendum odrzucającego Zielony Ład. – *To nie jest działanie przeciwko władzy, to działania wspierające władze, które deklarują, że wystąpią z taką inicjatywą w Unii Europejskiej, że zaprotestują. My dajemy im konkretny argument, argument siły społeczeństwa, która za nimi stoi* – argumentował przewodniczący Zaborowski, który przypomniał najważniejsze wydarzenia z ostatnich lat.

– *Wystarczy przypomnieć: 7 luty 2025 r. w Gdańsku pod Salą BHP odbyła się manifestacja przeciwko Zielonemu Ładowi, w związku z wizytą pani von der Leyen i zwiedzaniem przez nią Centrum Solidarności.*

27 maja tego roku – manifestacja w Warszawie w obronie przemysłu ciężkiego i hutnictwa, wymierzona też przeciwko Zielonemu Ładowi, bo to zapisy Zielonego Ładu wpływają na kondycję naszego hutnictwa, górnictwa i całego polskiego przemysłu energochłonnego.

4 listopada 2025 r. w Katowicach protest w obronie górnictwa i hutnictwa.

28 lutego 2026 r. znów w Sali BHP w Gdańsku odbyło się spotkanie wszystkich stowarzyszeń i grup społecznych pod hasłem „Dla Polski! Dla Polaków!”. Wtedy zaczęło się organizowanie społeczeństwa polskiego pod naszym przewodnictwem, żeby doprowadzić do manifestacji, która ma się odbyć 20 maja w Warszawie.

Ostatnie pikiety, w których braliśmy udział to: pod kopalnią Silesia i pod zakładem Hutchinson w Dębicy. Do tego trzeba dodać udział naszych przedstawicieli w pikiecie pod Instytutem Meteorologii w Warszawie, co warto podkreślić, instytucji państwowej.

11 kwietnia odbyła się pikieta w Nowym Sączu. I tu trzeba zdecydowanie pogratulować Krzyśkowi Kotowiczowi, który wziął na swoje barki to duże przedsięwzięcie wpisane w cykl wydarzeń, które poprzedzały tę zapowiedzianą ogólnopolską manifestację. Profesjonalnie przygotowane, choć kosztujące wiele godzin przygotowań i dużo nerwów.

Członkowie Zarządu uczestniczyli w Pielgrzymkach Ludzi Pracy do Częstochowy, w pielgrzymkach do Lichenia, w straży przy grobie bł. ks. Jerzego Popiełuszki, naszego patrona.

Przewodniczący Zaborowski podsumował też pracę Prezydium Zarządu Regionu, które w tej kadencji składa się z 5 osób. – *W okresie sprawozdawczym odbyły się 73 posiedzenia Prezydium, z czego jedno posiedzenie odbyło się w Dębicy, bo tam akurat kłopoty miała Firma Oponiarska, co odbiłoby się na sytuacji społecznej w mieście i w okolicy. Prezydium podjęło 12 decyzji i 4 stanowiska. Prezydium Zarządu Regionu na bieżąco monitoruje sytuację finansową Regionu podejmując decyzje dotyczące polityki finansowej i lokalowej oraz analizując zgłoszone przez delegatury zgłaszane potrzeby. Prezydium Zarządu Regionu ma także bezpośredni wpływ na działalność administracji budynku. Tu przy okazji chcę serdecznie podziękować za dobrą współpracę pełnomocnikowi Zarządu Regionu, pani Joannie Furtak, która się tym zajmuje.*

Przewodniczący Zarządu Regionu wyjaśnił także podstawy decyzji o pomocy uchodźcom ukraińskim na początku konfliktu na Ukrainie.

Podkreślił, że początkowo była to pomoc finansowa wysyłana do ośrodka w Jarnołtówku, gdzie przebywali uchodźcy, którym Komisja Krajowa zapewniła schronienie. Poinformował również, że obecnie wsparcie finansowe kierowane jest do sióstr urszulanek w Kamieńcu Podolskim, gdzie działa polski zakon oraz polska szkoła. Jak zaznaczył, pomoc trafia do dzieci ze Swobódki i Kamieńca Podolskiego.

– *Jako Prezydium Zarządu Regionu bardzo aktywnie uczestniczymy w obchodach rocznic czy to Porozumień Sierpniowych, czy też 13 grudnia (w tym roku będziemy obchodzić 45. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego, a przypada ona w tym roku w niedzielę – tak, jak przed 45 laty). Może to jest taki sygnał dla nas – obudźmy się, bo może się stać znów to samo!* – apelował przewodniczący Regionu Małopolskiego.

Wiele uwagi w swym wystąpieniu przewodniczący Zaborowski poświęcił edukacji młodych pokoleń na temat roli NSZZ „Solidarność" w walce o wolność w naszym kraju. – *Prezydium wraz Małopolskim Kuratorium Oświaty i z krakowskim Oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej organizuje wojewódzkie konkursy dotyczące historii najnowszej pod wspólnym tytułem „Historia Solidarności w Małopolsce". Konkurs ten obejmuje prace plastyczne, popisy recytatorskie i śpiewacze. Region Małopolski był też organizatorem finału wojewódzkiego Olimpiady Solidarności „Dwie dekady" organizowanej przez Fundacje Solidarności.*

Przewodniczący Regionu przypomniał też, że Region Małopolski uczestniczy także w akcjach krwiodawstwa w Krakowie i w Kopalni Soli w Wieliczce. Jest współorganizatorem różnego rodzaju wydarzeń sportowych, które mają popularyzować ideę „Solidarności", jak Bieg Włosika w Nowej Hucie czy turniej piłki nożnej kolejarzy, turniej szachowy o Puchar Przewodniczącego w Bochni. – *Przyjmowaliśmy też gości związkowych z Niemiec, Holandii czy Norwegii, choć w tym wypadku byli to zazwyczaj goście Komisji Krajowej* – mówił przewodniczący Zaborowski.

Ostatnią kwestią poruszaną przez przewodniczącego Regionu była działalność zastępcy przewodniczącego, a jednocześnie skarbnika Regionu, Adama Lacha, którego działalność sprawiła, że w ciągu dwóch lat ściągalność składek wzrosła o 1/4! – *I to jest zasługa Adama i jego sposobu pracy! Dzięki niemu nie mamy organizacji, które w dużym stopniu zalegają nam z bieżącymi składkami. Są nadal organizacje, które zaniżają wysokość składek, ale to jest zadanie dla nas, by zlikwidować także i to zjawisko* – podsumował Tomasz Zaborowski. *Dzisiaj Adam Lach jest nieobecny, bo dzielnie walczy z chorobą i miejmy nadzieję, że niedługo do nas wróci!*

Tu przewodniczący zaapelował o zrobienie sobie wspólnego zdjęcia delegatów i przesłania go przebywającemu w domu Adamowi Lachowi.

W sprawozdaniu znalazły się także informacje na temat działalności szkoleniowej Regionu, z których wynikało, że w okresie sprawozdawczym Region Małopolskiej „Solidarności" przeprowadził 55 szkoleń stacjonarnych i wyjazdowych. Ze szkoleń tych skorzystało 1001 uczestników. Odchodzimy częściowo od szkoleń z góry narzucanych, a staramy się organizować szkolenia na zamówienia poszczególnych organizacji związkowych. Szkolenia stacjonarne prowadzone są nie tylko w Krakowie, ale jeśli zachodzi taka potrzeba osoba szkoląca wysyłana jest do danego biura terenowego, by tam przeprowadzić szkolenie. Widzimy, że taka forma szkoleń cieszy się większym zainteresowaniem związkowców. – *Szkoleń z udziałem przedstawicieli Działu Szkoleń Komisji Krajowej przeprowadziliśmy 15 i brało w nich udział 250 uczestników. Powołaliśmy*

też jako Zarząd Regionu, Zespół ds. Szkoleń i Rozwoju, którego przewodniczącym jest Leszek Jankowski, nasz organizator z Podhala – zakończył swe wystąpienie przewodniczący Tomasz Zaborowski.

Sprawozdanie z działalności Regionalnej Komisji Rewizyjnej złożyła jej przewodnicząca Barbara Wiśniewska-Bodzioch. Oba sprawozdania otworzyły dyskusję, w trakcie której zwracano uwagę na konieczność masowego udziału w manifestacji zaplanowanej na 20 maja w Warszawie.

Ze względu na wakaty w składzie Zarządu Regionu Małopolskiego przeprowadzono wybory uzupełniające. Z obwodu wyborczego nr 2 Kraków Śródmieście – Grzegórzki został wybrany Ireneusz Górowski, natomiast z obwodu wyborczego nr 5 Nowy Sącz – Gorlice – Limanowa wybrano Agnieszkę Oleksy i Romana Piotrowskiego.

W trakcie prac komisji skrutacyjnej wystąpił zastępca przewodniczącego Związku Maciej Kłosiński, który poinformował delegatów o sposobach działania i korzyściach wynikających z użytkowania aplikacji elektronicznej powiązanej z systemem mObywatel i z naszą elektroniczną legitymacją członkowską, których wydano już ponad 350 tys. Dzięki tej aplikacji będziemy mieli możliwość korzystać z różnorodnych benefitów i ulg na rynku – ubezpieczeniowym, przy zakupie paliwa, zakupie usług, a jednocześnie będziemy mogli wchodzić na media społeczne popularyzując nasz Związek i nasze sprawy.

Walne Zebranie Delegatów przyjęło też uchwały dotyczące aktualnych problemów społecznych i gospodarczych w Polsce. Były to uchwały:

– w sprawie sytuacji w szkolnictwie,
– w sprawie poszanowania prawa i przestrzegania zapisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
– w sprawie bezpieczeństwa energetycznego, zdrowotnego i żywnościowego Polaków,
– w sprawie kryzysu w ochronie zdrowia,
– w sprawie polityki klimatycznej UE – „Europejskiego Zielonego Ładu" oraz systemów ETS i ETS-2.

Szczególnie dużo czasu zajęła dyskusja na temat możliwości obniżenia składki członkowskiej, choć nie doprowadziła ona do jakiegokolwiek rozstrzygnięcia w tej sprawie, gdyż taka zmiana spoczywa wyłącznie w kompetencjach Zjazdu Krajowego.

Tekst i zdjęcia: Adam Zyzman

Stanowiska I Sesji XII WZD Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność”

Stanowisko nr 1
ws. bezpieczeństwa energetycznego, zdrowotnego i żywnościowego Polaków

Delegaci zebrani na I Sesji XII Walnego Zebrania Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Małopolskiego wyrażają głębokie zaniepokojenie pogarszającą się sytuacją w obszarach kluczowych dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli takich jak bezpieczeństwo energetyczne, zdrowotne oraz żywnościowe.

Sprzeciwiamy się polityce, która prowadzi do drastycznego wzrostu kosztów energii, uderzając bezpośrednio w budżety domowe i konkurencyjność przedsiębiorstw (w tym m.in. sektora hutniczego, górniczego i chemicznego). Żądamy wprowadzenia realnych działań osłonowych, chroniących obywateli przed ubóstwem energetycznym oraz zwracamy uwagę na konieczność zmian założeń transformacji energetycznej tak, aby odbywała się ona w sposób ewolucyjny, z poszanowaniem suwerenności energetycznej Polski i wykorzystaniem krajowych zasobów.

Nasz głęboki niepokój i niezadowolenie budzi również sytuacja w publicznej ochronie zdrowia. W ocenie Delegatów wymaga ona podjęcia natychmiastowych działań naprawczych. Nie ma naszej zgody na likwidacje oddziałów szpitalnych oraz dalszą komercjalizację usług medycznych. Domagamy się również skrócenia kolejek do lekarzy specjalistów, badań specjalistycznych oraz zabiegów medycznych. Czas oczekiwania na te świadczenia aktualnie osiąga poziom zagrażający życiu i zdrowiu pacjentów. Obecna sytuacja powoduje ograniczenie dostępu do usług medycznych dla osób o niższych dochodach w tym emerytów i rencistów, a także jest przyczyną patologicznych i korupcyjnych sytuacji w dostępie do leczenia w ramach NFZ.

Delegaci zebrani na I Sesji XII WZD NSZZ „Solidarność” Regionu Małopolskiego, popierając akcje protestacyjne rolników zwracają uwagę na niepewność panującą na rynkach rolnych, która związana jest z cenami paliw, nawozów oraz aktualną polityką państwa. Skutkiem są rosnące ceny żywności w Polsce.

Dużym zagrożeniem dla bezpieczeństwa żywnościowego Polski oraz zdrowia obywateli może być niekontrolowany napływem produktów rolno-spożywczych niespełniających europejskich norm jakościowych.

Podkreślamy, że stabilność cen podstawowych produktów spożywczych jest kluczem do spokoju społecznego i godnego życia rodzin.

Delegaci zebrani na I Sesji XII WXZD Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność” zapowiadają monitorowanie działań rządu w powyższych obszarach i są gotowi do podjęcia stosownych działań w obronie szeroko rozumianego bezpieczeństwa obywateli RP.

Stanowisko nr 2
ws. poszanowania prawa i przestrzegania zapisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

I Sesja XII Walnego Zebrania Delegatów Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność” wyraża głębokie zaniepokojenie próbami podważania fundamentów państwa prawa zapisanymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Konstytucja RP jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej. Wszelkie działania organów władzy publicznej muszą mieścić się w jej granicach i być podejmowane na podstawie prawa. Sprzeciwiamy się jakimkolwiek formom „nihilizmu prawnego” oraz interpretowaniu przepisów w sposób doraźny, służący bieżącym celom politycznym.

Stabilność państwa wymaga wzajemnego poszanowania i współdziałania władz: ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej. Wszelkie próby destabilizacji organów konstytucyjnych uderzają w zaufanie obywateli do państwa i osłabiają naszą suwerenność.

Wzywamy Rząd, Sejm i Senat RP do ścisłego przestrzegania prawa a w szczególności zapisów Konstytucji RP. Jako „Solidarność” nie możemy pozostać obojętni, gdy fundamenty, o które walczyły pokolenia Polaków, są niszczone.

I Sesja XII Walnego Zebranie Delegatów deklaruje, że Region Małopolski NSZZ „Solidarność” będzie konsekwentnie monitorować przestrzeganie ładu konstytucyjnego, reagując na każdą próbę naruszenia praw obywatelskich.

Stanowisko nr 3
ws. polityki klimatycznej UE – Europejskiego Zielonego Ładu oraz systemu ETS i ETS-2

Delegaci zebrani na I Sesji XII WZD Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność” wyrażają stanowczy protest wobec tempa i formy wdrażania unijnej polityki klimatycznej, tzw. Europejskiego Zielonego Ładu.

W obecnym kształcie stanowi ona bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa energetycznego Polski, stabilności miejsc pracy oraz poziomu życia milionów polskich rodzin.

Główne punkty sprzeciwu:

1. Destrukcyjny wpływ systemu ETS: rosnące koszty uprawnień do emisji CO_2 przestały być narzędziem ekologicznym a stały się polem dla spekulacji finansowych. Uderza to w konkurencyjność polskiego przemysłu energochłonnego, prowadząc do ryzyka deindustrializacji kraju i ucieczki kapitału poza granie UE.

2. ETS-2 – uderzenie w najuboższych: rozszerzenie systemu opłat na budownictwo i transport to de facto nowy podatek, który drastycznie podniesie koszty ogrzewania domów i paliwa. Nie zgadzamy się, aby koszty trans-

formacji były przerzucane na barki najmniej zamożnych obywateli.

3. Zagrożenie dla suwerenności energetycznej kraju: forsowanie odejścia od stabilnych źródeł energii (węgla i innych paliw kopalnych) przed wybudowaniem alternatywnej i stabilnej alternatywy energetycznej (np. atom) zagraża bezpieczeństwu dostaw energii i skazuje Polskę na import drogiej energii z krajów trzecich.

4. Fikcja „sprawiedliwej transformacji": obecne mechanizmy osłonowe są nie wystarczające. Tzw. „sprawiedliwa transformacja" nie może być tylko hasłem – musi gwarantować godne miejsca pracy o podobnym standardzie dla pracowników branż likwidowanych.

Domagamy się natychmiastowej rewizji założeń tzw. Zielonego Ładu i dostosowania tempa zmian do realnych możliwości ekonomicznych państwa i obywateli.

Wzywamy do zawieszenia lub głębokiej reformy systemu ETS, aby zatrzymać spekulacyjny wzrost cen energii.

Oczekujemy od Rządu RP twardej obrony polskiej gospodarki na forum europejskim oraz blokowania rozwiązań uderzających w polskie rolnictwo i przemysł.

Nie ma zgody „Solidarności" na ideologię, która stawia cele klimatyczne ponad dobro człowieka i suwerenność gospodarczą.

Zapowiadamy gotowość do podjęcia wszelkich statutowych działań protestacyjnych w obronie praw pracowniczych i bytu polskich rodzin.

Stanowisko nr 4
ws. sytuacji w oświacie

Delegaci zebrani na I Sesji XII WZD Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność" dostrzegając pogarszające się warunki pracy nauczycieli i pracowników niepedagogicznych, chaos w przeprowadzanych pseudoreformach oraz problemy wynikające z odwlekanych i opóźnianych regulacji prawnych stanowczo im się przeciwstawia.

Jednocześnie uważając, że zmiany powinny objąć kluczowe kwestie dla polskiej oświaty, delegaci zwracają uwagę i żądają podjęcia jak najszybszych działań w następujących obszarach:

1. Wynagrodzenia nauczycieli – postulujemy:
- wprowadzenie znaczących podwyżek wynagrodzeń,
- stabilizację systemu wynagrodzeń w dłuższym okresie czasu,
- powiązanie płac nauczycieli ze średnim wskaźnikiem ekonomicznym w gospodarce narodowej.

2. Kadry:
- znaczący odpływ nauczycieli z zawodu,
- „starzenie się" kadry nauczycielskiej,
- trudności w pozyskiwaniu nowych/młodych pracowników,
- przeciążenie obecnej kadry nadmiernymi dodatkowymi obowiązkami (bez dodatkowej gratyfikacji finansowej).

3. Warunki pracy:
- nadmiar obowiązków administracyjnych,
- rosnąca biurokracja,
- potrzebna poprawa warunków pracy,
- opracowanie rzeczywistych standardów zatrudnienia.

4. Finasowanie oświaty:
- niedostateczne środki przekazywane samorządom – nieadekwatne do przekazywanych zadań,
- rosnące koszty utrzymania szkół,
- likwidacja małych szkół,
- konieczność zwiększenia finansowania ustalonych potrzeb edukacyjnych.

5. Reforma systemu edukacji:
- większa stabilność prawa oświatowego,
- realne konsultacje społeczne przy wprowadzaniu reform,
- opracowanie długofalowej strategii rozwoju edukacji,
- systemowe wsparcie nauczycieli (utworzenie instytucji Rzecznika praw nauczyciela).

Stanowisko delegatów z Małopolski wpisując się w szersza linię NSZZ „Solidarność", wskazuje na pauperyzację zawodu nauczyciela oraz coraz trudniejszą sytuację polskiej szkoły.

Stanowisko nr 5
ws. kryzysu w ochronie zdrowia

WZD Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność" wyraża zdecydowany sprzeciw wobec polityki obecnego rządu w sferze opieki zdrowotnej.

Nieodpowiedzialne działania rządu pogrążają polską ochronę zdrowia w głębokiej zapaści. Są źródłem gwałtownie pogarszającej się dostępności do usług medycznych. W obliczu kryzysu polskich finansów publicznych sprawujący władzę postanowili zaoszczędzić na zdrowiu i życiu obywateli.

Podejmowane w tym zakresie działania są bezprecedensowym przykładem cynizmu politycznego. Polskie szpitale są finansowo głodzone poprzez zaniżanie wycen świadczeń medycznych i zwłokę z zapłatą przez NFZ za świadczenia już wykonane. Wprowadza się limity w diagnostyce, powodując opóźnienia procesu terapii. Planuje się wdrożenie limitowania porad w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej, co radykalnie wydłuży kolejki oczekujących. Mają nastąpić ograniczenia w refundacji leków. Oddziały szpitalne podlegają redukcjom przeprowadzonym w sposób chaotyczny i niekontrolowany, bez analizy rzeczywistych potrzeb zdrowotnych społeczeństwa, bez kryteriów i rzetelnego planu zabezpieczenia w terenie, w kontrze do potrzeby tworzenia rezerw na wypadek konfliktu zbrojnego. Środki NFZ-u, które powinny być wydane na leczenie, przeznacza się na premiowanie podmiotów kasujących część swojej działalności. Podejmuje się próby odebrania pracownikom służby zdrowia ustawowego prawa do waloryzacji wynagrodzeń, nie zważając na to, że dzięki tej regulacji wydatnie zmniejsza się deficyt w zawodach medycznych.

Wszystko to prowadzi do załamania systemu, którego fatalne skutki będą trudne do odrobienia przez długie lata.

Państwo, którego konstytucyjnym obowiązkiem jest zapewnienie obywatelom bezpieczeństwa zdrowotnego, decyzjami rządowymi sprzeniewierza się swej powinności.

Nie można dla łatanie dziur budżetowych mnożyć dramatów ludzkich.

System ochrony zdrowia jest dobrem wspólnym nas wszystkich. Nie pozwolimy go zniszczyć.

Stanowisko nr 6
ws. realizacji inwestycji kolejowych w ramach programu Kolej Plus w województwie małopolskim

WZD Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność" domaga się zabezpieczenia środków finansowych na realizację inwestycji kolejowych na terenie województwa małopolskiego w ramach programu Kolej Plus.

Plany budowy nowych linii kolejowych kluczowych dla Małopolski są na etapie studium wykonalności i wykonania projektów, nie mają jednak gwarancji finansowania.

W ramach programu Kolej Plus w Małopolsce zaplanowano następujące inwestycje:

- budowa nowej linii kolejowej Kraków – Myślenice (ok. 22 km), ułatwiająca dojazd mieszkańców dwóch miast (Myślenice i Świątniki Górne) do stolicy województwa,
- budowa linii kolejowej umożliwiająca połączenie kolejowe Kraków – Niepołomice (fragment nowej linii z Niepołomic do istniejącej linii nr 95, ok. 6 km) dające możliwość uruchomienia Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej (SKA),
- budowa połączenia kolejowego Kraków – Olkusz (nowa łącznica o długości 4 km w ok. Jaworzna), które znacznie skróci czas przejazdu pomiędzy tymi miastami.

Projekty te mają na celu walkę z wykluczeniem komunikacyjnym i zwiększenie dostępności do kolei mieszkańców małopolskich miast, a przez to rozbudowę Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej (SKA) wokół Krakowa. Inwestycje te mają duże znaczenie dla mieszkańców Małopolski i są priorytetowe dla rozwoju kolei aglomeracyjnej na najbliższe lata.

OGÓLNOPOLSKA INICJATYWA „SOLIDARNOŚCI" WS. REFERENDUM O „ZIELONYM ŁADZIE"

Przedstawiciele NSZZ „Solidarność" spotkali się z parlamentarzystami w ramach ogólnopolskiej inicjatywy dotyczącej przeprowadzenia referendum ws. „Zielonego Ładu".

Kraków

11 maja 2026 r. o godz. 11:00 Przewodniczący Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność" Tomasz Zaborowski wraz ze swoim zastępcą Danielem Pokutą spotkali się z Senatorem RP Markiem Pękiem, aby przedstawić kwestie związane z polityką klimatyczną Unii Europejskiej oraz inicjatywę Związku dotyczącą przeprowadzenia referendum w sprawie „Zielonego Ładu".

fot. Anna Maciasz

fot. Anna Maciasz

Rozmowa przebiegła w merytorycznej i konstruktywnej atmosferze, a przedstawiciele Związku zaprezentowali argumenty dotyczące wpływu proponowanych zmian na gospodarkę, rynek pracy, bezpieczeństwo energetyczne oraz sytuację polskich rodzin i przedsiębiorstw.

Senator wyraził głębokie zrozumienie dla obaw zgłaszanych przez NSZZ „Solidarność". W trakcie spotkania zadeklarował swoje całkowite poparcie dla inicjatywy Związku dotyczącej przeprowadzenia referendum.

fot. Adam Zyzman

Po wizycie u senatora Jerzego Fedorowicza

11 maja ok. godz. 11.00 Maciej Kania – członek Prezydium Zarządu Regionu oraz Andrzej Gębara – członek Zarządu Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność" odwiedzili biuro senatorskie senatora KO Jerzego Fedorowicza w Krakowie. Senator przyjął naszą delegację, podkreślając swą przynależność do Związku oraz przypominając swoją działalność opozycyjną w czasach PRL.

Po zapoznaniu się z treścią skierowanego do niego listu stwierdził jednak, że po pierwsze wszystko będzie zależało od stanowiska kierownictwa klubu parlamentarnego KO, bo jeśli kierownictwo zarządzi dyscyplinę partyjną w tym głosowaniu, to będzie głosował zgodnie z ustaleniami. Zwrócił też uwagę na fakt, że z jego punktu widzenia nie warto nawet zapoznawać się ze wszystkimi argumentami przeciwko Zielonemu Ładowi, gdyż on jako przewodniczący Komisji Kultury i Środków Masowego przekazu w ogóle nie zostanie dopuszczony przez kierownictwo Klubu do głosu w tej dyskusji, gdyż głos zapewne zostanie oddany senatorom specjalizującym się w problemach gospodarczych i ekologii.

fot. Krzysztof Kotowicz

Nowy Sącz i okolice

Również 11 maja Krzysztof Kotowicz, zastępca przewodniczącego Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność" złożył wizytę senatorowi Wiktorowi Durlakowi w jego biurze w Grybowie. W trakcie spotkania senatorowi wręczono pismo Piotra Dudy w sprawie apelu o poparcie inicjatywy prezydenckiej rozpisania referendum w sprawie Zielonego Ładu.

Senator Durlak zadeklarował poparcie w tej sprawie. Spotkanie było również okazją do omówienia bieżących spraw społecznych oraz zasad współpracy.

Tego samego dnia i o tej samej porze listy podpisane przez przewodniczącego Piotra Dudę, przedstawiciele NSZZ „Solidarność" złożyli też w biurach senatorów Kazimierz Wiatra z Tarnowa i Jana Hamerskiego w Nowym Targu.

Opracowanie tekstu:
Anna Maciasz i Adam Zyzman

„SOLIDARNOŚĆ” O KOLEI

W dniach 9–10 kwietnia 2026 r. w Bańskiej Niżnej odbyła się III Sesja Walnego Zebrania Delegatów Regionalnej Sekcji Kolejarzy NSZZ „Solidarność” przy Regionie Małopolskim (RSK). Delegaci dyskutowali o najważniejszych sprawach dotyczących spraw kolejowych oraz działalności związkowej.

Zanim do tego doszło zebrani mieli okazję spotkać się z Pawłem Obrzutem – Zastępcą Dyrektora Departamentu Transportu Drogowego i Kolejnictwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, który przedstawił kolejową politykę transportową Województwa Małopolskiego. Obecnie obowiązująca umowa z Kolejami Małopolskimi na przewozy regionalne jest ważna do grudnia 2031 r. Nie wiadomo, czy później usługi transportowe zostaną zlecone w formule przetargu, czy bezpośredniego powierzenia. Ważne jest to szczególnie dla pracowników spółki Polregio Zakład Małopolski w Krakowie, którzy pozostają w niepewności co do przyszłości świadczenia przewozów w Małopolsce.

P. Obrzut omówił również budowę hali utrzymaniowej w Oświęcimiu i potrzebę kolejnych podobnych inwestycji. W bezpośredniej dyskusji odpowiadał na pytania delegatów, w tym Agnieszki Merchut – przewodniczącej KZ NSZZ „Solidarności” w Polregio, Zakład Małopolski w Krakowie. Pytanie dotyczyło ewentualnego przekazania nowego taboru kolejowego dla spółki Polregio. Niestety nowy tabor nie trafi do krakowskiego zakładu.

Po spotkaniu z zaproszonym gościem przystąpiono do realizacji programu III Sesji XV WZD.

Zgodnie z procedurą wybrano przewodniczącego zebrania (Mariusz Pilichowski), Komisję Uchwał i Wniosków (Teresa Zbylut, Krzysztof Kapałka, Tomasz Kapała) oraz Komisję Mandatową (Paweł Waśniowski, Ireneusz Dynowski, Edyta Piątek).

Następnie Ireneusz Dynowski – przewodniczący RSK odczytał sprawozdanie z działalności sekcji za okres od

30.04.2025 r. do 9.04.2026 r. Janina Kusibab przewodnicząca Komisji Rewizyjnej RSK przedstawiła zebranym protokół z prac komisji, dotyczący rozliczenia wpływów i wydatków sekcji. Po odczytaniu protokołu przewodniczącego Komisji Mandatowej o uprawomocnieniu się zebrania, delegaci głosując przyjęli przedstawione im dokumenty. Kolejnym punktem programu było przeprowadzenie wyborów uzupełniających do Rady RSK (wakat spowodowany był rezygnacją z funkcji, zwolnionego z pracy na mocy ustawy sanacyjnej – przewodniczącego KP NSZZ „Solidarność"). W wyniku tajnego głosowania członkiem Rady RSK został Piotr Gorgosz obecny przewodniczący KP NSZZ „Solidarność" w PKP Cargo Nowy Sącz.

W zebraniu delegatów udział wzięli również zaproszeni goście:

Tomasz Zaborowski – Przewodniczący Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność", który m.in. omówił działania Regionu, temat uzwiązkowienia oraz zaapelował o udział w organizowanym przez Komisję Krajową demonstrację protestacyjną w Warszawie, zaplanowaną na 20 maja br. W trakcie gorącej dyskusji, która zapoczątkowana została przez delegatów z PKP Cargo odpowiadał ws. zwolnień w tej spółce, pomocy prawnej zwalnianym oraz skomentował działania podjęte przez różne struktury związku w tej sprawie.

Henryk Sikora – Zastępca Przewodniczącego Krajowej Sekcji Kolejarzy NSZZ „Solidarność" podzielił się wiedzą

z aktualnej działalności sekcji i spotkań z władzami kolejowymi, zaapelował o udział w manifestacji kolejowej „Solidarności" w dniu 12 maja br. i ogólnopolskim proteście w Warszawie – 20 maja br. Zwrócił uwagę na ważną sprawę doboru właściwych ludzi do zachowania ciągłości działalności organizacji zakładowych NSZZ „Solidarność"

Delegaci w trakcie obrad przyjęli stanowiska dotyczące m.in. sytuacji i perspektyw spółki Polregio S.A. Zakład Małopolski w Krakowie w świadczeniu regionalnych usług przewozowych, remontu peronów, poprawy oferty pasażerskiej w relacjach do Muszyny i Krynicy Zdroju oraz w relacji Stróże – Gorlice w kierunku Jasła, przywrócenia transgranicznego ruchu pociągów pasażerskich między stacjami PKP Muszyna i Plaveć ŽSR (Słowacja).

Tekst i zdjęcia: Bogdan Ostrowski

MARSZ „RAZEM DLA POLSKI I POLAKÓW” W NOWYM SĄCZU

11 kwietnia, ulicami Nowego Sącza, przeszedł Marsz „Razem dla Polski i Polaków” zorganizowany przez sądeckie Biuro Terenowe NSZZ „Solidarność”. Związki zawodowe, a także organizacje o podobnych poglądach zamanifestowali swoje niezadowolenie z sytuacji panującej w niemal całym życiu gospodarczym i społecznym. Akcja protestacyjna „Solidarności” ściągnęła tłumy! Protestowano przeciwko sytuacji w niemal wszystkich dziedzinach gospodarki – w przemyśle, energetyce, w przemyśle chemicznym w transporcie, w służbie zdrowia, oświacie i w rolnictwie, a także na rynku pracy. Podkreślano, że wszystkie te negatywne zjawiska są wynikiem negatywnych działań rządu Donalda Tuska oraz Unii Europejskiej.

Marsz „Razem dla Polski i Polaków” rozpoczął się na placu Starej Sandecji, skąd po krótkiej modlitwie udano się w kierunku Rynku skandując hasła w obronie Polski i polskości. Przedstawiciele protestujących złożyli kwiaty i zapalili znicze pod pomnikiem św. Jana Pawła II, a następnie inną trasą przemaszerowali z powrotem na Starą Sandecję. W manifestacji uczestniczyli związkowcy z nowosądeczczyzny wspierani przez kolegów z Krakowa, Tarnowa i Podhala. Byli też górale z Podhala i górnicy z Libiąża, z Małopolski Zachodniej. Przybyli też przedstawiciele NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Młodzieży Wszechpolskiej, Klubów „Gazety Polskiej”, Stowarzyszenia Ratowania Szkoły Polskiej i Stowarzyszenia Obrony Granic. Wszyscy maszerowali ulicami Nowego Sącza skandując hasła m.in.: „Tu jest Polska nie Bruksela”, „Szczelne granice – Bezpieczne ulice!” czy „Chcemy edukacji, nie deprawacji!”, „Raz sierpem, raz młotem, czerwoną hołotę”, „Nie ma wolności bez Solidarności”, „Deprawacja, to nie edukacja”, „Czas zatrzymać to szaleństwo”.

– *Ta manifestacja jest po to, by obudzić Polaków, pokazać im, że są problemy społeczne i gospodarcze, które coraz bardziej pogarszają warunki życia Polaków. Zamykane i likwidowane są zakłady pracy, rosną koszty utrzymania, a nie zmieniają się płace. Do tego rośnie też zadłużenie państwa, w wyniku czego mamy problem ze sferą budżetową i z płacami. Ale też z oświatą, nauką, religią. Domagamy się krzyża w przestrzeni publicznej* – mówił Krzysztof Kotowicz, zastępca przewodniczącego Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność”, a przy tym jej przywódca na Sądecczyźnie. – *Wiele z problemów wynika z prowadzonej polityki związanej z Europejskim Zielonym Ładem, czy ETS i ETS2. Te obciążenia mają duży wpływ na wzrost bezrobocia. Poza tym nie godzimy się na akceptację nielegalnej migracji ludzi obcych kulturowo, którzy stają się zagrożeniem dla naszego społeczeństwa.*

Wydarzenie zorganizowane w Nowym Sączu przez Region Małopolski NSZZ „Solidarność” wpisało się w ogólnopolską akcję protestacyjną prowadzoną przez Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”. Uczestnicy podkreślali, że wszystkie negatywne zjawiska w Kraju są wynikiem negatywnych działań obecnego rządu Donalda Tuska oraz Unii Europejskiej. Demonstracja zorganizowana przez sądecki oddział Solidarności wpisała się w ogólnokrajową akcję protestacyjną.

Tekst i zdjęcia: Adam Zyzman

Solidarność
NOWA HUTA
KLUB
GAZETY POLSKIEJ

Solidarność
SEKCJA

SOLIDARNOŚĆ

PRECZ
SOLIDARNOŚĆ
KADEM

PRECZ
SOLIDARNOŚĆ
KADEM

MAMY PADAĆ JAK MUCHY
MAŁOPOLSKIE SZPITALE
W OBRONIE PRAW PRACOWNIKA
SOLIDARNOŚĆ
I PACJENTA

Reforma stażu pracy wchodzi do firm prywatnych

Od 1 maja 2026 r. prywatni pracodawcy mają obowiązek wliczać okresy pracy poza stosunkiem pracy do okresu zatrudnienia.

Nowelizacja Kodeksu pracy z dnia 26 września 2025 r. przewidująca obowiązek zaliczania do okresu zatrudnienia okresów pracy na innej podstawie niż stosunek pracy weszła w życie w dniu 1 stycznia 2026 r., ale w pierwszym okresie jej obowiązywania miała ona zastosowanie wyłącznie do pracodawców będących jednostkami sektora finansów publicznych. Pozostali pracodawcy mają obowiązek stosować przepisy art. 302^1 k.p. od dnia 1 maja 2026 r. Co obowiązek stosowania przepisów art. 302^1 k.p. oznacza dla pracodawców sektora prywatnego oraz zatrudnionych u nich pracowników?

W dniu 1 maja 2026 r. rozpoczyna swój bieg 24-miesięczny termin na udokumentowanie przez pracownika zatrudnionego u pracodawcy nie będącego jednostką sektora finansów publicznych okresów podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu: 1) prowadzenia pozarolniczej działalności, 2) współpracy przy prowadzeniu takiej działalności, 3) wykonywania pracy na podstawie cywilnoprawnych umów zlecenia, o świadczenie usług oraz agencyjnej, 4) współpracy przy wykonywaniu takich umów, 5) członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, 6) członkostwa w spółdzielni kółek rolniczych. Okresy te potwierdzają zaświadczenia wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W przypadku okresów prowadzenia pozarolniczej działalności oraz współpracy przy jej wykonywaniu ZUS wydaje zaświadczenia o opłaceniu za dany okres składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe lub wypadkowe z danego tytułu. Okresy pracy na podstawie pozostałych tytułów dokumentowane są na podstawie zaświadczenia ZUS o podleganiu ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Wnioski o wydanie zaświadczeń przez ZUS zainteresowani mogą składać w postaci elektronicznej za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez ZUS (PUE/e-ZUS). Tą samą drogą ZUS doręcza zainteresowanemu zaświadczenia dokumentujące osiągnięte okresy ubezpieczenia a także wszelkie decyzje i pisma w tych sprawach. Od dnia 1 maja 2026 r. pracownicy jednostek sektora prywatnego mogą udokumentować powyższe okresy pracy. Mają na to 24 miesiące. Nieudokumentowanie okresów pracy w tym terminie zwalnia pracodawcę z obowiązku ich wliczenia do okresu zatrudnienia.

Do okresu zatrudnienia wlicza się okresy korzystania przez osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą z tzw. ulgi na start (tj. okresu niepodlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym trwającego nie dłużej niż pierwsze 6 miesięcy od rozpoczęcia tej działalności), a także z zawieszenia działalności gospodarczej w celu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, za które zostały opłacone składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Okresy korzystania z ulgi na start dokumentowane są na podstawie zaświadczeń o zgłoszeniu do ubezpieczenia zdrowotnego wydawanych przez ZUS a okresy zawieszenia działalności gospodarczej w celu opieki nad dzieckiem – za pomocą zaświadczeń ZUS o opłaceniu składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe lub wypadkowe. Okresy: 1) współpracy z przedsiębiorcą korzystającym z tzw. ulgi na start oraz 2) sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem przez osobę współpracującą dokumentowane są za pomocą zaświadczeń o opłaceniu za dany okres składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe wystawionych przez ZUS.

Warto zauważyć, że w myśl art. 302^1 § 3 k.p. do okresu zatrudnienia wlicza się także udokumentowane okresy pracy na podstawie w/w tytułów, w trakcie których pracownik nie podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym a także udokumentowane okresy wykonywania pracy zarobkowej na innej podstawie niż stosunek pracy przebyte za granicą. Ciężar udokumentowania tych okresów spoczywa w tym przypadku na zainteresowanym pracowniku. Może on wykazać fakt wykonywania pracy na podstawie wskazanych wyżej tytułów w oparciu o posiadane przez siebie dokumenty takie jak umowa jaką zainteresowany zawarł z podmiotem zatrudniającym czy oświadczenia woli składane przez strony w formie pisemnej w okresie obowiązywania takich umów lub w związku z ich rozwiązaniem. W tych przypadkach ocena czy okres pracy został udokumentowany w sposób wystarczający należy do pracodawcy a w razie sporu w tym zakresie do sądu pracy. Wskazane powyżej okresy wykonywania pracy na innej podstawie niż stosunek pracy są wliczane do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Chodzi o uprawnienia pracownicze uzależnione od osiągnięcia zarówno tzw. ogólnego stażu pracy (czyli okresu zatrudnienia osiągniętego w różnych podmiotach) jak i tzw. stażu zakładowego (czyli okresu zatrudnienia u danego pracodawcy). Nie ma znaczenia czy uprawnienia uzależnione od osiągnięcia odpowiedniego okresu zatrudnienia wynikają z powszechnych przepisów prawa pracy (Kodeksu pracy czy innych ustaw i aktów wykonawczych) czy też zostały one przewidziane w tzw. autonomicznych źródłach prawa pracy (układach zbiorowych pracy, innych porozumieniach zbiorowych i regulaminach). Udokumentowane okresy pracy na innej podstawie niż stosunek pracy wliczane są do stażu zakładowego wyłącznie wówczas, gdy pracownik w ich trakcie wykonywał pracę na rzecz pracodawcy, który uwzględnił te okresy w okresie zatrudnienia. Zgodnie z art. 8 ustawy nowelizacyjnej okresów wykonywania pracy na innej podstawie niż stosunek pracy nie wlicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależy okres wypowiedzenia umowy o pracę trwający w dniu 1 stycznia 2026 r. (jeśli chodzi o pracowników zatrudnionych u pracodawców będących jednostkami sektora finansów publicznych) albo w dniu 1 maja 2026 r. (w przypadku pracodawców sektora prywatnego). Udokumentowane okresy pracy na innej podstawie niż stosunek pracy nie są wliczane do okresu pracy wymaganego od kandydatów na określone stanowiska pracy w naborach na wolne stanowiska pracy wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2026 r. (jeśli chodzi o pracowników zatrudnionych u pracodawców będących jednostkami sektora finansów publicznych) albo przed dniem 1 maja 2026 r. (w przypadku pracodawców sektora prywatnego).

Marcin Zieleniecki
Biuro Eksperckie, Dialogu i Polityki Społecznej / Zespół Prawny;
źródło: solidarnosc.org.pl.

WRĘCZONO STATUETKI „SOLIDARNI W SPORCIE 2025”

6 maja w siedzibie Zarządu Regionu w Krakowie odbyła się uroczystość wręczenia statuetek „Solidarni w Sporcie 2025” przyznawanych zarówno sportowcom, jak i popularyzatorom sportu oraz osobom wspierającym sportowców w trudnych warunkach. W tym roku była to XXXI Edycja Konkursu organizowanego przez Małopolską „Solidarność”.

Wyróżnieni zostali:

JAROSŁAW KRZOSKA – *przez wiele lat rzecznik prasowy Wisły Kraków S.A. (2002-2005), kierownik pierwszej drużyny Białej Gwiazdy (2010-2024). Przez wiele lat wspaniały dziennikarz Telewizji Polskiej, który ponownie wrócił do zawodu dziennikarza. Można powiedzieć, że połączył jedno z drugim, a wszystko złożyło się na program w serwisie YouTube, który nie przez przypadek nosi nazwę „LABoratoriumKiera”.*

O swoim nowym zajęciu tak mówi: „Chcę wyjść nie tylko poza ten wiślacki krąg, ale nawet sportowy! Chcę rozmawiać z ludźmi o ich życiu, sukcesach, porażkach. Plany są ambitne. Na razie wystartowaliśmy, trochę patrzymy, jak to jest odbierane. Mam wsparcie całej ekipy Expandera. Bardzo mi pomagają od strony technicznej, również merytorycznej. Bez tego wsparcia na pewno by to wszystko nie powstało w tak profesjonalnej obudowie”.

ANDRZEJ DYLCZYK – *były sportowiec i pięciokrotny mistrz Polski w biegu na orientację, były trener Barbary Bączek, dwukrotnej mistrzyni świata juniorek. Sport nauczył go także pomocy innym. Umiejętności zdobyte w sporcie, takie jak poruszanie się w nieznanym terenie, miały praktyczne znaczenie także podczas pierwszego wyjazdu do Krzemieńca w 2022 roku, który odbył się bez nawigacji, z powodu wyłączeń infrastruktury po stronie ukraińskiej. Działania pomocowe dla Ukrainy rozpoczął bezpośrednio po rozpoczęciu pełnoskalowej wojny w 2022 r. Drugiego dnia po wybuchu wojny był na granicy polsko-ukraińskiej, skąd przewiózł osiem kobiet i troje dzieci. Kolejne wyjazdy obejmowały dostarczanie pomocy humanitarnej do Krzemieńca oraz dla dzieci przesiedlonych z Charkowa i Chersonia. Od 2022 roku organizuje pomoc humanitarną dla Ukrainy, a w szczególności dla Krzemieńca. Wsparcie obejmuje m.in. dzieci przesiedlone z terenów objętych działaniami wojennymi, rodziny poległych żołnierzy oraz Muzeum Juliusza Słowackiego.*

W jednym z wywiadów mówi: „Sport, to całe moje życie. Sport nauczył mnie również szacunku i potrzeby współpracy i pomocy innym. Od trzech lat organizuję pomoc dla Ukrainy. Docieram do zwykłych ludzi, do wdów, do matek zabitych żołnierzy. W tej pomocy nie ma regularności. Jest to związane z nastrojami społecznymi. Jak się chce, to wszystko można. Spotkałem naprawdę cudownych ludzi”.

DAWID KUTEK – *zgłoszony przez Fundację Aktywnej Rehabilitacji „FAR”, organizacji, która działa*

dla dzieci i dorosłych po urazach rdzenia kręgowego. Dawid to chłopak poruszający się za pomocą wózka inwalidzkiego i do końca życia będzie z niego korzystał. Urodził się w Osielcu w województwie małopolskim. Mimo niepełnosprawności realizuje swoje pasje i zamiłowania – studiuje zoologię, pracuje w fundacji prowadząc zajęcia sportowo-rehabilitacyjne dla dzieci w wieku od 4 do 16 lat, poruszających się na wózkach inwalidzkich. Dla podopiecznych jest wzorem osobowym. Dzieci widzą w nim swojego bohatera, kolegę który robi wspaniałe rzeczy: jeździ samochodem, studiuje, łowi ryby. Wózek nie jest dla niego przeszkodą w życiu codziennym. Jest przykładem na to, że swoje marzenia można spełniać. Na zajęciach dla dzieci zaszczepia w swoich podopiecznych zamiłowanie do sportu i aktywnego spędzania czasu. Pomimo trudności potrafi pochylić się nad dzieckiem i powiedzieć mu: „Dasz radę, wierzę w Ciebie."

PAWEŁ SKONECKI – *zakopiańczyk, biegacz górski, ultra maratończyk, skialpinista, kolarz, mistrz Polski juniorów w skyrunningu (biegi wysokogórskie). Potrafił udzielić pomocy w czasie biegu zawodnikowi, który miał kłopoty nie licząc się z utratą dobrego miejsca w sportowej rywalizacji. Obecnie jest studentem 1 roku Automatyki Przemysłowej i Robotyki na AGH w Krakowie, od 7 lat harcerz ZHR w 9 Zakopiańskiej Drużynie Wędrowników „Krzyż Południa", były przyboczny w 6 Zakopiańskiej Drużynie Harcerzy im. Zawiszy Czarnego, członek Polskiego Związku Alpinizmu. Paweł marzy, by zostać ratownikiem TOPR. Nie jest zawodnikiem kadry narodowej, nie jest medalistą międzynarodowych zawodów sportowych, ale jest sportowcem z pasją z pogranicza sportu amatorskiego i zawodowego. Jest wzorem dla młodych ludzi, zapatrzonych w elektroniczne gadżety i stroniących od wysiłku fizycznego, godnym do naśladowania.*

JERZY CIERPIATKA – *dziennikarz sportowy, reporter i felietonista „Tempa", „Gazety Krakowskiej", „Dziennika Polskiego", „Przekroju", wieloletni współpracownik katowickiego wydawnictwa „GiA". Autor bądź współautor wielu książek, m.in. trzech monografii Małopolskiego Związku Piłki Nożnej, „Boży doping", „90 lat Białej Gwiazdy", „85 lat RKS Garbarnia", „Od Urugwaju do Rosji" (historia mundiali), „Jak to było naprawdę" (prawdziwe opowieści sportowe), „Olimpizm polski", „Poczet związkowych legend". Poprzez swoją pracę z niezwykłą dokładnością i starannością dokumentuje polski i małopolski sport.*

ARTUR RYŚ – *młody, niezwykle utalentowany pływak, trenujący w UKS Vigor Łętownia. Od 2023 roku, gdy otrzymał tytuł TALENT ROKU, kategoria WOJEWÓDZKA w plebiscycie Dziennika Polskiego czyni stale ogromne postępy. W zorganizowanych pod patronatem Pawła Korzeniowskiego oraz Prezydenta Oświęcimia Janusza Chwieruta w sobotę 29 listopada 2025 roku kolejnej edycji ogólnopolskich zawodów pływackich pobił wszelkie rekordy. Był gwiazdą tych zawodów, wygrał wszystkie sześć startów i został okrzyknięty najlepszym 11-latkiem imprezy! Jest pięknym przykładem młodego sportowca, który pomimo młodego wieku ma jasno określone cele.*

ALEKSANDRA FABER - *sędzia sportowa, mieszkanka Barwałdu Dolnego, w 2024 roku wspięła się na sam szczyt sędziowskiej drabinki, poprowadziła finał mistrzostw świata w Amp Futbolu kobiet w kolumbijskim mieście Barranquilla /finał Kolumbia – USA/. Pani arbiter z Podokręgu Wadowice została bowiem „Marciniakiem w spódnicy" Amp Futbolu kobiet! Jest nauczycielką matematyki i fizyki w wadowickim Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 imienia ks. prof. Józefa Tischnera. W jednym z wypowiedzi tak powiedziała: „Piłka nożna od zawsze bardzo mnie interesowała. Już jako dziecko oglądałam mecze z moim tatą. Próbowałam też grać, ale uznałam, że nie wychodzi mi to tak, jakbym chciała. Trenowałam za to siatkówkę w Karolu Wadowice, traktując to jako hobby, a ponadto jeździłam na rolkach i na nartach. Byłam więc aktywna i pewnie dlatego, gdy przyszedł czas pandemii i nudnego siedzenia w domu, jak zobaczyłam ogłoszenie, że będzie organizowany kurs sędziowski to postanowiłam spróbować. Miałam wtedy 22 lata i od tego zaczęła się moja sędziowska droga".*

Ciężką pracą zyskała zaufanie i otrzymała powołanie z Międzynarodowego Związku, który po-

wołał ją do grupy arbitrów na mistrzostwa świata. Tak mówi: „Finał mistrzostw świata to wcale nie jest szczyt, choć na pewno było to dla mnie spełnienie marzeń, a nawet czegoś więcej, ale nie jestem jeszcze sportowo zaspokojona. A skoro dałam radę, to czekam na kolejne wyzwania. W planach na kolejny rok mam… ciągły rozwój i życzę sobie, żebym po każdym meczu schodziła zadowolona z tego, jak sędziowałam".

DAMIAN JONAK – *wspaniały człowiek i doskonały sportowiec. Jest związany z boksem od 10 roku życia. Swoją karierę rozpoczął w boksie olimpijskim, w którym stoczył 168 walk, zdobywając kilkukrotnie tytuł Mistrza Polski oraz brązowy medal Mistrzostw Europy. Następnie z powodzeniem kontynuował karierę na zawodowym ringu, gdzie stoczył 46 walk zdobywając tytuły międzynarodowe (m.in. Młodzieżowy Mistrz Świata WBC – 2007, Mistrz Krajów Nadbałtyckich WBC – 2008, Mistrz Świata IBC – 2009, Mistrz Intercontinental WBA – 2011). Od ponad 20 lat Damian jest członkiem NSZZ „Solidarność". Od 2008 roku, logo Związku jest eksponowane na Jego stroju, na ciele, podczas każdej walki, stanowiąc wyraz przywiązania do wartości „Solidarności" i jednocześnie znaczącą formę promocji Związku na arenie sportowej i medialnej. NSZZ „Solidarność" nigdy nie ponosiła kosztów komercyjnych, natomiast aktywnie wspierała zawodnika, przyczyniając się do szerokiego medialnego rozgłosu Jego walk. Damian angażował się również we wsparcie inicjatyw publicznych i obywatelskich. Zawodnik wielokrotnie*

i z dumą podkreślał swoją przynależność do NSZZ „Solidarność" mówiąc m.in.: „Solidarność mam na każdej walce na plecach i każdego dnia w sercu".

Wyróżnienia wręczali przewodniczący Zarządu Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność" Tomasz Zaborowski wraz z jego zastępcą Danielem Pokutą i wieloletnim organizatorem wydarzenia Andrzejem Bacem przewodniczącym Rady Sekcji Problemowej Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki NSZZ „Solidarność". Całość prowadziła Anna Maciasz.

Wszystkim laureatom wyróżnień serdecznie gratulujemy, a osoby, które z różnych względów nie mogły przybyć na dzisiejszą uroczystość, statuetki otrzymają w terminie późniejszym.

STOWARZYSZENIE „KLUB DAM I KAWALERÓW KRZYŻA WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI”

9 maja w siedzibie Zarządu Regionu Małopolskiej „Solidarności” odbyło się pierwsze spotkanie organizacyjne Oddziału Małopolskiego Stowarzyszenia „Klub Dam i Kawalerów Krzyża Wolności i Solidarności”. W spotkaniu uczestniczyli prezes Krajowego Zarządu Stowarzyszenia Piotr Wójcik oraz posłanka i była działaczka „Solidarności” Ewa Tomaszewska.

W trakcie spotkania założycielskiego wybrano Zarząd Oddziału Małopolskiego, którego przewodniczącym został Grzegorz Surdy. Poza tym w skład Zarządu weszli m.in.: Andrzej Gębara i historyk dr hab. Józef Ruszar.

Stowarzyszenie „Klub Dam i Kawalerów Krzyża Wolności i Solidarności” powołane zostało w grudniu 2021 r. i obecnie zrzesza ok. 300 członków w całym kraju, z czego 46 pochodzi z Małopolski. Celem organizacji jest m.in:

- integracja osób uhonorowanych KWiS;
- propagowanie idei wolności i solidarności w życiu publicznym Polski;
- krzewienie myśli państwowotwórczej i niepodległościowej;
- obrona i wzbogacanie kultury polskiej, szczególnie w sferze historii najnowszej;
- przywoływanie i utrwalanie pamięci zdarzeń, ludzi i miejsc związanych z działalnością opozycji antykomunistycznej;
- działalność na rzecz osób represjonowanych;
- edukacja i wychowanie młodego pokolenia;
- działania na rzecz polskiej myśli niepodległościowej oraz polskiego dziedzictwa kulturowego poza granicami kraju oraz wiele innych inicjatyw związanych z upamiętnianiem podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego w PRL.

Stowarzyszenie prowadzi także działania zmierzające do nawiązania pełnej współpracy z organizacjami i środowiskami zrzeszającymi żyjących jeszcze kombatantów AK, Żołnierzy Niezłomnych i ich rodziny oraz działaczy opozycji z czasów PRL-u o rodowodzie niepodległościowym, solidarnościowym i antykomunistycznym, a także stałej współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej. W skład Krajowej Rady Programowej z ramienia województwa małopolskiego wchodzi m.in. ksiądz Władysław Palmowski.

Członkami Stowarzyszenia mogą zostać osoby odznaczone „Krzyżem Wolności i Solidarności”.

Według danych IPN w skali kraju KWiS odznaczono już ok. 7500 osób. Niestety wielu z nich już zmarło.

Tekst i zdjęcia: Andrzej Gębara

OGÓLNOPOLSKA MANIFESTACJA PRZECIWKO „ZIELONEMU ŁADOWI”

20 maja w Warszawie odbył się wielki protest NSZZ „Solidarność” przeciwko tzw. Zielonemu Ładowi. Związkowcy od lat alarmują, że unijna polityka klimatyczna może doprowadzić do likwidacji miejsc pracy, osłabienia polskiego przemysłu i pogorszenia sytuacji pracowników. Protestujący domagają się także ogólnopolskiego referendum w sprawie polityki klimatycznej UE. „Solidarność” sprzeciwia się rozwiązaniom, które – ich zdaniem – uderzają w polską gospodarkę, energetykę i rolnictwo. Związek podkreśla, że o zagrożeniach związanych z Zielonym Ładem mówi już od wielu lat.

Tekst i zdjęcia: Adam Zyzman

KRYNICA

KRYNICA

ZIEMI SĄDECKIEJ
KLUB
GAZETY POLSKIEJ
NOWY SĄCZ

KOMISJA
NSZZ Solidarność
Glinik

ZAKUTY ŁEB!
TAK MÓWIĘ DO
OPOZYCJI!

Solidarność
ZIEMI SĄDECKIEJ

REGION
MAŁOPOLSKA